

คำกล่าวต้อนรับงาน

CLMVT Forum ๒๐๑๘: “CLMVT Taking-Off Through Technology”

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๑๕ น.

ณ Centara Grand & Bangkok Convention Center, CentralWorld

กราบเรียนนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

รองนายกรัฐมนตรี ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์

รัฐมนตรีกระทรวงด้านเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรม

รัฐมนตรีกระทรวงด้านเศรษฐกิจดิจิทัล

รัฐมนตรีกระทรวงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากประเทศกัมพูชา สปป.ลาว สหภาพเมียนมา เวียดนาม และไทย

เอกอัครราชทูต

ผู้แทนรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ

ผู้นำทางธุรกิจ

และแขกผู้มีเกียรติที่เคารพ

ในนามของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักของการจัดงาน CLMVT Forum ๒๐๑๘: “CLMVT Taking-Off Through Technology” กระผมกราบขอบพระคุณ นายกรัฐมนตรี ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานเปิดงาน และกล่าวปาฐกถาในวันนี้

CLMVT เป็นวิสัยทัศน์ของท่านนายกฯ ซึ่ง พล. ดำเนินการเป็นหน่วยงานแรก และ ทำต่อเนื่องหน่วยงานเดียว

จากนโยบายของรัฐบาลไทยและวิสัยทัศน์ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่ต้องการ เห็นการพัฒนาเศรษฐกิจไทยเติบโตไปพร้อมกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มแม่น้ำโขง หรือกลุ่ม CLMVT ทั้ง ๕ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สปป. ลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย ซึ่งมีระบบ

เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกัน และมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันมาอย่างยาวนาน เพื่อเราจะได้นำศักยภาพมาเสริมกัน รองรับการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นและการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก กระทรวงพาณิชย์จึงได้จัดงาน CLMVT Forum ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ๒๐๑๖ โดยเน้นเรื่องการเติบโตไปพร้อม ๆ กัน (Shared Prosperity) และครอบคลุมหัวข้อที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ผู้เข้าร่วมงานเป็นนักธุรกิจชั้นนำในภูมิภาค นักลงทุนจากต่างประเทศ นักวิชาการ ภาคประชาสังคม และผู้แทนระดับสูงจากภาครัฐ กว่า ๘๐๐ คน ซึ่งการประชุมประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

Deliverables จากการประชุมครั้งแรก

ภายหลังจากการประชุม CLMVT Forum ๒๐๑๖ กระทรวงพาณิชย์ได้ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และองค์การระหว่างประเทศ ดำเนินโครงการหลายอย่างเพื่อกระชับความเชื่อมโยงของประเทศ CLMVT เช่น

- (๑) การจัดทำ CLMVT Knowledge Tank โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- (๒) การพัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการ CLMVT ในธุรกิจโลจิสติกส์ และ สมุนไพร ซึ่งเป็นธุรกิจบริการที่สำคัญทั้งสองสาขา โดยกระทรวงพาณิชย์
- (๓) การปรับเปลี่ยนศูนย์ ASEAN Design Centre (ADC) ของกระทรวงพาณิชย์ในเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาสินค้าและผู้ประกอบการจาก CLMVT ในภาคเหนือ และ
- (๔) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขยายการค้าชายแดนผ่าน CLMVT Sister Cities Initiatives เป็นต้น

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้เน้นหลักการ “CLMVT-CIC” ในการดำเนินงานร่วมกับประเทศ CLMVT คือ

C - การเชื่อมโยงกัน (Connectivity)

I - การลดความเหลื่อมล้ำในภูมิภาค (Inclusiveness) และ

C - การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness)

CLMVT Forum ๒๐๑๘ : วัตถุประสงค์ของงาน

สำหรับการจัดงาน CLMVT Forum ๒๐๑๘ ในครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ ๒ โดยยังยึดมั่นวัตถุประสงค์ดั้งเดิมของงาน ได้แก่

(๑) เน้นการสร้างเครือข่ายผู้นำในภูมิภาค CLMVT โดย Forum นี้ นับเป็นเวทีแห่งเดียวที่นำผู้นำระดับนโยบาย นักธุรกิจชั้นนำจากในและนอกภูมิภาค นักคิดแนวหน้าและผู้แทนภาคประชาสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม มาร่วมกันคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาภูมิภาค CLMVT ร่วมกันในอนาคต ซึ่งปีนี้เรามีผู้เข้าร่วมงานเพิ่มขึ้นเป็นกว่า ๑ พันคน

(๒) เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศในภูมิภาค และ

(๓) ร่วมกันพัฒนาประเทศ CLMVT ต่อไปอย่างยั่งยืน รวมถึงการกระจายโอกาสไปสู่เศรษฐกิจฐานราก เพื่อเป็นแนวทางในการผลักดันนโยบายในทิศทางเดียวกันต่อไป

ท่านนายกรัฐมนตรีและผู้มีเกียรติทุกท่านครับ

CLMVT Forum ๒๐๑๘ : Theme หลักของงาน = เทคโนโลยีเปลี่ยนการค้าและคน

ในปี ๒๐๑๘ นี้ กระทรวงพาณิชย์ได้หยิบยกเรื่องการปรับตัวรองรับเศรษฐกิจยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ภายใต้หัวข้อ CLMVT : Taking-off Through Technology โดยแบ่งงานออกเป็น ๒ ส่วนหลัก คือ “เทคโนโลยีเปลี่ยนการค้า” และ “เทคโนโลยีเปลี่ยนชีวิต” เนื่องจากเล็งเห็นว่า ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่เริ่มปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน จากพัฒนาการด้านดิจิทัล ผสานกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีกายภาพและชีวภาพ ก่อให้เกิดการหลอมรวมทางเทคโนโลยีหลายสาขาเข้าด้วยกันและระบบการผลิตแบบใหม่ รวมถึงสินค้าและบริการแบบไม่เคยมีมาก่อน ซึ่งจะมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อประเทศในภูมิภาค CLMVT อย่างหลีกเลี่ยงมิได้

ปัจจุบัน ประเทศ CLMVT เป็นภูมิภาคที่กำลังเติบโตอย่างร้อนแรง ในปี ๒๐๑๗ ทั้ง ๕ ประเทศมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของ GDP สูงถึง ๖.๒๘% และ IMF ประมาณการ

เติบโตระหว่างปี ๒๐๑๓ – ๒๐๑๗ ว่าจะเติบโตเร็วกว่าโลกเกือบ ๒ เท่า เรียกได้ว่าภูมิภาคเราเป็น “ขุมทองแห่งโอกาส”

สำหรับด้านเทคโนโลยีนั้น กล่าวได้ว่า CLMVT กำลังเข้าสู่ช่วง Take-off หรือก้าวกระโดด อย่างเห็นได้ชัด เช่น Web Site “Internet World Stats.com” ระบุว่าในปี ๒๐๑๗ จำนวนประชากร CLMVT เกือบ ๑๕๐ ล้านคน หรือ ๖๑% ของประชากรทั้งหมด จะเข้าถึง Internet ได้ และจำนวนผู้ใช้ Facebook สูงถึง ๑๒๐.๕ ล้านบัญชี

หรือในด้าน e-commerce ซึ่งจะเป็นหัวข้อที่สำคัญเรื่องหนึ่งในการประชุมปีนี้พบว่า เพียงสองประเทศใน CLMVT คือไทยและเวียดนามเท่านั้น ก็มีประชากรถึง ๔๗ ล้านคน ที่ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคผ่าน e-commerce อย่างสม่ำเสมอ และมียอดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/ปี อยู่ที่ ๑๐๙ เหรียญฯ /คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง ๑๐-๑๔% มูลค่ารวมกันกว่า ๕,๑๐๐ บ้านเหรียญฯ หรือขยายตัว ๒๐-๒๒% โดยตัวเลขนี้ยังไม่รวมอีก ๓ ประเทศ ที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็วเช่นกัน ซึ่ง e-commerce จะช่วยทำให้การค้าของภูมิภาคสอดประสานเข้าด้วยกันได้เร็วขึ้น สะดวกขึ้น ง่ายขึ้น และศักยภาพของผู้บริโภคในกลุ่มประเทศเรา ก็ทำให้เป็นที่สนใจของเจ้าของ Platform ขนาดใหญ่ยักษ์หลายแห่ง ทั้งในเอเชียและทวีปอื่น ที่จะขยายธุรกรรมเข้ามาตั้งฐานใน CLMVT ซึ่งเป็น “หัวใจของเอเชีย”

นอกจาก Digital Economy และ E-commerce แล้ว อีกแนวโน้มหนึ่งที่กำลังเกิดขึ้นอย่างชัดเจนในภูมิภาค คือ บทบาทของผู้ประกอบการและคนรุ่นใหม่ (Young Generation / Entrepreneurs) ซึ่งในงานครั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้เชิญกลุ่ม SME และ Startup จากหลายสาขา ทั้งที่เป็นคนชาติเราที่ไปทำงานในต่างประเทศ และผู้บุกเบิกทำธุรกิจโดยใช้ Business Model และ Platform ใหม่ ๆ มาสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ โดยกระผมเชื่อมั่นว่า กลุ่ม Young เหล่านี้ จะเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาและการเชื่อมโยงทั้ง ๕ ประเทศเข้าด้วยกันอย่าง “ไร้รอยต่อ” ได้ในอนาคต กระทรวงพาณิชย์จึงมีกิจกรรมหลายอย่างที่เสริมสร้าง Young Entrepreneurs เช่น โครงการ YEN-D และการอบรมของสถาบัน New Economy

Academy (NEA) และครั้งนี้เป็นการระดมสมองและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันของคนรุ่นใหม่ใน CLMVT

ศักยภาพ VS ความท้าทาย : Together, Stronger

จากที่กระผมได้นำเสนอมา แสดงให้เห็นว่า ภูมิภาคเรามีศักยภาพ (Potentials) ที่จะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างมาก แต่ในความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ก็มีความท้าทาย (Challenges) มากเช่นเดียวกัน จะเห็นได้จากคำว่า Disruption ที่กล่าวถึงกันทั่วไป เช่น การจ้างงานจะลดลงเพราะถูกแทนที่โดยหุ่นยนต์หรือ AI ธุรกิจการเงินได้รับผลกระทบจากฟินเทค ระบบการพัฒนาคงต้องปรับรูปแบบไปเป็น re-skill and up-skill เพื่อให้ทำงานในอนาคตได้ เป็นต้น ดังนั้น การที่จะได้ทั้งประโยชน์และตอบโต้กับความท้าทาย ได้นั้น จำเป็นต้องมีการปรับตัวของภาครัฐและเอกชนใน CLMVT อย่างทันท่วงที เพื่อให้ภูมิภาคนี้คงอยู่ในห่วงโซ่การผลิตของโลก (Global Value Chain) ต่อไปได้

ทั้งนี้ เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงเป็นผืนเดียวกันของ CLMVT ทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ทำให้การปรับตัวไม่สามารถทำได้โดยลำพัง จำเป็นต้องสร้างความตื่นตัวและการผลักดันนโยบายไปพร้อมกันตลอดทั้งห่วงโซ่ในภูมิภาค ทั้งทางด้านการผลิต การบริการ การค้าดิจิทัล การยกระดับ SMEs และสร้าง Startups รวมถึงประเด็นด้านการเชื่อมโยงสู่เศรษฐกิจฐานรากและภาคเกษตรผ่าน Creative economy จึงเป็นที่มาของการหารือร่วมกันในครั้งนี้ที่จะมุ่งผนึกกำลังรับการเปลี่ยนแปลง ในรุ่งอรุณของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔

หากเราเดินไปข้างหน้าด้วยกัน Together - Stronger กระผมเชื่อมั่นว่า CLMVT จะต้องเป็นกลุ่มประเทศดาวเด่นแห่งอนาคตอย่างแน่นอน ไม่ใช่เพียงในเอเชีย แต่ในระดับโลก

ท่านนายกรัฐมนตรี และผู้มีเกียรติทุกท่านครับ

กระทรวงพาณิชย์บูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

ในครั้งนี่ กระทรวงพาณิชย์ไทยเป็นเจ้าภาพจัดงาน CLMVT Forum ด้วยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรุงเทพมหานคร สถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขงฯ และหลากหลายองค์กรภาคเอกชน ซึ่งในปีนี้ ไทยได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจของ CLMV รวมถึงผู้ประกอบการชั้นนำ ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และวิสาหกิจเพื่อสังคมด้วย

กระผมเชื่อมั่นว่า การหารือกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญและผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งใน CLMVT และภาคีจากประเทศต่างๆ จะมีผลเป็นรูปธรรม ดังที่ปรากฏในช่วงสองปีที่แล้ว ที่มีกิจกรรมความร่วมมือเกิดขึ้นจากเวที CLMVT Forum ๒๐๑๖ ทั้งด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ร่วมกัน การส่งเสริมเครือข่ายผู้ประกอบการ รวมถึงการเชื่อมโยงเศรษฐกิจบ้านพี่เมืองน้องไปสู่ตลาดโลกร่วมกัน

และในโอกาสนี้ กระผมขอกราบเรียนเชิญ ท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดงาน CLMVT Forum ๒๐๑๘ นี้ พร้อมกับกล่าวปาฐกถา ขอกราบเรียนเชิญครับ
